

Turkije-Turks

Leer- en werkboek

Deel II

Tonyukuk Ersoy
Petra van Dongen

Turkije-Turks

Leer- en werkboek

Deel II

Tonyukuk Ersoy

Petra van Dongen

Inhoudsopgave

Inleiding	7
Les 1: De verleden tijd $-Dİ$	8
De meervoudsvorm $-lEr$ als lijdend voorwerp	8
Persoonsuitgangen type 2	9
Verjaardagen	13
Les 2: De vragende en ontkennende vorm van $-Dİ$	14
De ontkennende vragende vorm van $-Dİ$	18
Les 3: <i>İnsan vücudu</i> – Het menselijk lichaam	21
Klinkeruitval	22
Naamwoordgroep van kwalificatie	24
Les 4: De combinatievorm $-İyor$ en $-Dİ$	29
De achtervoegsels $-lİ$ en $-sİz$	32
De Republiek Turkije	35
Les 5: De verleden tijd van het koppelwerkwoord zijn $-(y)Dİ$	36
De vragende vorm van $-(y)Dİ$	37
De ontkennende vorm van $-(y)Dİ$	38
De ontkennende vragende vorm van $-(y)Dİ$	39
Les 6: Achterzetsels	42
Het achterzetsel <i>ile</i>	44
De persoonsuitgang $-lEr$	45
Het achterzetsel <i>için</i>	47
Het achterzetsel <i>gibi</i>	49
De achterzetsels $-(y)E kadar/değın/dek$	51
Les 7: De toekomstige tijd $-(y)EcEK$	54
De vragende vorm van $-(y)EcEK$	57
De ontkennende vorm $-(y)EcEK$	58
De ontkennende vragende vorm van $-(y)EcEK$	60
<i>Canı istemek / çekmek / sıkılmak</i>	62
Les 8: De toekomstige tijd van het koppelwerkwoord ‘zijn’: <i>olmak</i>	63
De combinatievorm $-(y)EcEK + -Dİ$	66
Het Ayasofya Museum	70
Les 9: De aanvoegende wijs $-(y)E$	71
De gebiedende wijs $-sİn/-sİnlEr$	72
De voegwoorden <i>dE</i> en <i>ve</i>	76
Les 10: <i>Ailemiz ve yakınlarımız</i> – Ons gezin en onze familieleden	78
<i>Değil</i>	83
Les 11: De brede tijd $-(E/İ)r$	85

Nasreddin Hoca.....	91
Les 12: De ontkennende vorm van de brede tijd $-mEz$	92
De ontkennende vragende vorm van de brede tijd.....	93
De combinatie $-(E/I)r + -mEz$	95
De combinatievorm brede tijd en $-DI$	96
Les 13: Trappen van vergelijking.....	99
<i>Ara</i>	104
<i>Pek</i>	107
Les 14: Het achtervoegsel $-IK$	108
Gelijkenissen.....	112
Ali Baba'nın Çiftliği.....	114
Les 15: <i>Hayvanlar</i> – Dieren.....	114
Het verkleiningsachtervoegsel $-CIK$	115
Gelijkenissen.....	117
<i>Önce</i> en <i>sonra</i>	120
Les 16: De mogelijkheidsvorm $-(y)Ebil$	121
De vragende vorm van $-(y)Ebil$	123
Les 17: De ontkennende vorm van $-(y)Ebil$	128
De ontkennende vorm $-(y)EmE$	129
De vragende vorm van $-(y)EmE$	131
Les 18: <i>Yönler</i> – Richtingen.....	134
<i>Niçin</i> , <i>Neden</i> en <i>Niye</i>	135
De T van KeTÇaP.....	138
Les 19: Het wederkerend voornaamwoord <i>kendi</i>	140
Onbepaalde voornaamwoorden.....	142
Turkse instrumenten.....	147
Les 20: $-kİ$ en <i>ki</i>	148
Herhalingsoefeningen.....	153
Vertalingen lees oefeningen.....	182
Antwoorden oefeningen.....	187
Antwoorden herhalingsoefeningen.....	203
Overzicht grammatica.....	210
Woordenlijst Turks-Nederlands.....	218
Woordenlijst Nederlands-Turks.....	226
Register.....	235
Geraadpleegde literatuur.....	237
Geraadpleegde internetsites.....	237

De achtervoegsels *-lİ* en *-sİz*

In het eerste deel hebben we het achtervoegsel *-lİ* behandeld in de betekenis van herkomst-aanduiding (*Hollandalı* = Nederlander). Het heeft echter meerdere betekenissen. Het betekent namelijk ook ‘met’. Het tegengestelde van *-lİ* is *-sİz*, wat ‘zonder, vrij van, on-’ of ‘-loos’ betekent. *-lİ* en *-sİz* komen meteen achter het zelfstandig naamwoord en maken er een bijvoeglijk naamwoord van:

<i>tuz</i>	= zout	<i>tuzlu</i>	= met zout, gezouten
		<i>tuzsuz</i>	= zonder zout, ongezouten, zoutloos
<i>yağmur</i>	= regen	<i>yağmurlu</i>	= met regen, regenachtig
		<i>yağmursuz</i>	= zonder regen
<i>gözlük</i>	= bril	<i>gözlüklü</i>	= met bril, gebrild
		<i>gözlüksüz</i>	= zonder bril

Woorden met *-lİ* of *-sİz* kunnen zowel bijvoeglijk als zelfstandig worden gebruikt:

<i>evsiz kişi</i>	de dakloze persoon
<i>sarı saçlı kız</i>	het blonde meisje
<i>Hava bugün yağmurlu.</i>	Vandaag is het weer regenachtig.
<i>Çorba çok tuzlu.</i>	De soep is erg zout.
<i>Çiçekler kokusuz.</i>	De bloemen zijn geurloos.

N.B. het achtervoegsel *-sİz* kan ook achter persoonlijke voornaamwoorden worden gebruikt:

<i>bensiz</i> – zonder mij	<i>bizsiz</i> – zonder ons
<i>sensiz</i> – zonder jou	<i>sizsiz</i> – zonder jullie /zonder u
<i>onsuz</i> – zonder hem/haar	<i>onlarsız</i> – zonder hen

Let op: het achtervoegsel *-lİ* kan niet achter persoonlijke voornaamwoorden worden gebruikt. Voor ‘met’ gebruik je bij persoonlijke voornaamwoorden het achtervoegsel *ile* (zie les 6).

☞ *-lİ* en *-sİz* kunnen niet achter het meervoudsachtervoegsel *-lEr* komen. Je kunt dus niet zeggen: *mumlarlı pasta* - ‘de taart met kaarsen’ of *tekerleklersiz araba* - ‘de auto zonder wielen’. In dat geval laat je *-lEr* weg: *mumlu pasta*, *tekerleksiz araba*.

✍ **Oefening 21:** Vertaal de onderstaande zinnen naar het Nederlands

1. İki şekerli bir çay lütfen.
2. O yemek etsiz mi?
3. Kara saçlı bayan, sürücüye çok kızdı.
4. Kahvenizi sütlü mü istiyorsunuz, sütsüz mü?

Het achterzetsel *gibi*

Een ander achterzetsel is *gibi*. De betekenis hiervan is ‘als, zoals, net zoals’:

Bebek gibi ağlıyorsun.

Je huilt als een baby.

Ay gibi güzelsin.

Je bent zo mooi als de maan.

Dedemin evi Ali Baba'nın çiftliği gibiydi.

Het huis van mijn opa was als de boerderij van Ali Baba.

☞ Als *gibi* wordt gebruikt na het woord *kim* of een aanwijzend of persoonlijk voornaamwoord (behalve *onlar*), dan krijgt dat naamwoord de uitgang van de tweede naamval:

zoals wie	<i>kimin gibi</i>
zoals ik	<i>benim gibi</i>
zoals jij	<i>senin gibi</i>
zoals hij/zij/het	<i>onun gibi</i>
zoals wij	<i>bizim gibi</i>
zoals jullie/u	<i>sizin gibi</i>
zoals zij	<i>onlar gibi</i>

De aanwijzende voornaamwoorden krijgen alleen in het enkelvoud de tweede naamval:

zoals deze,dit	<i>bunun gibi</i>
zoals die, dat	<i>şunun gibi</i>
zoals die, dat	<i>onun gibi</i>
zoals deze (dingen)	<i>bunlar gibi</i>
zoals die (dingen)	<i>şunlar gibi</i>
zoals die (dingen)	<i>onlar gibi</i>

Senin gibi kimse yok.

Er is niemand zoals jij.

Hiçbir yerde bunun gibi bir şey görmedim.

Ik heb nergens iets zoals dit gezien.

Een andere manier waarop *gibi* wordt gebruikt is bij niet nader aangeduide tijdstippen, in de betekenis van ‘rond, ongeveer’:

Saat yedi gibi oradayız.

We zijn rond zeven uur daar.

📎 **Oefening 36:** Vertaal de onderstaande zinnen naar het Nederlands

1. Arı gibi çalıştık.
2. Barış dersi öğretmen gibi anlatıyor.
3. Sizin gibi ben de karşılaşmayı beğenmedim.
4. Kahve ve çay gibi sıcak içecekler için fincan kullan.

Les 9: De aanvoegende wijs $-(y)E$

Leesoefening

- Taşkın Barış, canım sıkılıyor. Dışarı çıkalım.
Barış Ne yapalım? Bir şeyler içelim mi?
Taşkın İyi. Nerede içelim?
Barış Yeni bir yer açıldı. Oraya gidelim mi?
Taşkın Olur, gidelim.
Yarım saat sonra
Barış Buraya mı oturalım oraya mı?
Taşkın Buraya oturalım. Bir şey de yiyelim mi?
Barış Yok, yemeyelim. Yemek burada çok pahalı.
Taşkın Sonra ne yapalım? Biraz dolaşalım mı?
Barış Bugün biraz yorgunum, dolaşmayalım. Bence film izleyelim.

Woordenlijst

adlı	met de naam, genaamd	heyecanlı	opgewonden
aramak	(op)bellen; zoeken	karnını doyurmak	de maag vullen;
bense	en ik, ik echter		eten
biri ... biri ...	de ene ... de andere ...	kaybetmek	verliezen, kwijtraken
(ile) buluşmak	bijeenkomen, ontmoeten, afspreken	ortaokul	middelbare school
canım	mijn lieve, liefje	pahalı	duur
dik	rechtop	parlamak	schitteren
dilim	snee, snede	patron	baas
doyduktan sonra	na verzadigd te zijn	tatlı	lief, schattig
doymak	verzadigd worden	uğur	geluk, fortuin
doyurmak	voeden, voeren	unutmak	vergeten
geri	terug	yalanmak	zich likken
güzelce	op een goede manier	yani	namelijk; dus
		yerleşmek	zich vestigen

We hebben al gezien dat in het Turks werkwoorden veel meer vormen kunnen aannemen dan in het Nederlands. In het Nederlands gebruiken we vooral hulpwerkwoorden om extra betekenissen aan een werkwoord te geven, terwijl in het Turks gebruik gemaakt wordt van achtervoegsels die volgens een vaste volgorde achter de stam worden geplaatst.

In deze les wordt het achtervoegsel voor de zogenaamde aanvoegende wijs (conjunctief) $-(y)E$ behandeld. De aanvoegende wijs komt in het Nederlands bijna niet meer voor, eigenlijk alleen nog in vaste uitdrukkingen:

- aansporing: Laten we gaan.
- aanwijzing: Men neme twee eetlepels suiker (in recept).
- toegeving: Het zij zo.
- voornemen: Laat ik eens een taart gaan bakken.
- wens: Lang leve de jarige.

Daarnaast komt de vorm ook in religieus taalgebruik voor.

De vervoeging van $-(y)E$ is onregelmatig. In onderstaand schema zijn de werkwoorden *almak* en *gelmek* vervoegd. De klemtoon ligt op de lettergreep $-(y)E$.

Les 14: Het achtervoegsel **-lİK**

Net zoals in het Turks kennen we in het Nederlands ook achtervoegsels die aan hoofdwoorden worden toegevoegd waardoor een nieuw woord ontstaat:

-dom	rijkdom, heldendom
-heid	waarheid, bereidheid
-ling	leerling, kloosterling
-ist	pianist, violist
-ier	scholier, tuinier
-waarts	voorwaarts, zijwaarts

Een achtervoegsel dat in het Turks veel wordt gebruikt om dergelijke woorden te maken is **-lİK**. Het kan achter bijvoeglijke en zelfstandige naamwoorden worden geplaatst. De betekenis van het nieuwe woord wordt bepaald door het hoofdwoord waaraan het achtervoegsel is toegevoegd.

1. Vorming van abstracte zelfstandige naamwoorden (deze woorden zijn niet te zien of te voelen of bestaan niet echt)

<i>güzel</i>	mooi	<i>güzellik</i>	schoonheid
<i>hasta</i>	ziek	<i>hastalık</i>	ziekte
<i>uzman</i>	deskundige	<i>uzmanlık</i>	deskundigheid

2. Betekenis: ‘geschikt voor’, ‘bedoeld om’

<i>kira</i>	huur	<i>kiralık</i>	te huur
<i>satmak</i>	verkopen	<i>satılık</i>	te koop
<i>tuz</i>	zout	<i>tuzluk</i>	zoutvaatje
<i>göz</i>	oog	<i>gözlük</i>	bril

3. Betekenis: ‘voor de duur van’

<i>gün</i>	dag	<i>günlük</i>	dagelijks
		<i>iki günlük gezi</i>	een tweedaagse reis
<i>ay</i>	maand	<i>aylık</i>	maandelijks
		<i>üç aylık bebek</i>	een baby van drie maanden

4. Betekenis: ‘ter waarde van’, ‘ter grootte van’

<i>kişi</i>	persoon	<i>tek kişilik oda</i>	een kamer voor één persoon
<i>kuruş</i>	cent	<i>elli kuruşluk sakız</i>	kauwgum ter waarde van 50 cent
<i>adım</i>	voetstap	<i>iki adımlık yer</i>	een plek op korte afstand (namelijk op twee voetstappen)

5. Betekenis: ‘functie’, ‘vak’

<i>danışman</i>	adviseur	<i>danışmanlık</i>	het vak van adviseur
<i>gazeteci</i>	journalist	<i>gazetecilik</i>	journalistiek

Woorden die eindigen op het achtervoegsel **-lİK** kunnen ook een achtervoegsel krijgen:

<i>gözlük</i>	bril	<i>gözlüğüm</i>	mijn bril
<i>gözlükçü</i>	opticien	<i>gözlüksüz</i>	zonder bril
enz.			

Les 16: De mogelijkheidsvorm *-(y)Ebil*

☛ Köpekler çok tatlı

Köpekler çok akıllı. Onlara, top yakalamak gibi çok şey öğretebilirsin. Köpekler çok uzaktan koku alabilir. Yemeğin kokusunu uzaktan alabilirler. Köpekler avlanabilir de. Kedi ya da tavşan yakalayabilirler. Çok değişik köpek türleri var. Örneğin çoban köpekleri var ve onlar sürüyü koruyabilir. Bütün köpekler sahiplerine çok bağlı. Ölene değin sahiplerinin yanında kalabilirler. Bazı köpekler körlere yol gösterebilir. Onları alışverişe götürebilir, yoldan geçirebilirler. Köpekler çok tatlı.

Woordenlijst

avlanmak	jagen	kurmak	oprichten
bağlı	gebonden; gehecht	öğretmek	(aan)leren
bazen	soms	ölene değin	tot aan de dood
çoban	herder	örneğin	bijvoorbeeld
çözmek	oplossen	sahip	eigenaar
değişmek	veranderen	sürü	kudde
dokunmak ⁺³	aanraken	tür	soort
geçirmek ⁺⁶	leiden over, geleiden	yakalamak	vangen; te pakken
gezdirmek	rondleiden; (hond) uitlaten	ya da	of
güçlülle	met moeite	yenmek ⁺⁴	overwinnen, winnen
heyecan	opwinding	van	
kaldırmak	optillen	yetişmek ⁺³	halen
koku almak	ruiken	zamanında	op tijd

Het achtervoegsel *-(y)Ebil* is te vertalen met ‘kunnen’, ‘in staat zijn’ of ‘mogen’. Dit achtervoegsel wordt ook wel de mogelijkheidsvorm genoemd. Het komt meteen na de werkwoordstam. De *E* van dit achtervoegsel is 2-vormig, maar *-bil* is onveranderlijk.

<i>koşmak</i>	rennen	<i>koşabilmek</i>	kunnen rennen
<i>ödemek</i>	betalen	<i>ödeyebilmek</i>	kunnen betalen
<i>yürümek</i>	lopen	<i>yürüyebilmek</i>	kunnen lopen

☛ Het achtervoegsel drukt een modaliteit uit: het voegt een betekenis toe aan het werkwoord. Maar het drukt geen tijd uit. Daarom volgt na *-(y)Ebil* **altijd** een achtervoegsel van tijd zoals *-İyor*, *-Dİ*, *-(y)EcEK* of *-(E/İ)r*. De volgorde van de achtervoegsels is:

stam + -(y)Ebil + achtervoegsel van tijd + persoonsuitgang

Afhankelijk van het gebruik van de vorm *-(y)Ebil* zijn er verschillende mogelijkheden voor de vertaling. Bij losse zinnen kan dit tot verwarring leiden. Uit de context zal altijd duidelijk zijn wat er precies wordt bedoeld.

Hieronder worden de verschillende mogelijkheden aan de hand van voorbeelden uitgelegd.

1. *-(y)Ebil + -İyor*

Met deze combinatie wordt ‘kunnen’ in de zin van ‘in staat zijn om’ uitgedrukt.

Duyabiliyorum.

Ik kan (het) horen. (Bijvoorbeeld een slechthorende die in staat is te horen.)

Uçağı görebiliyorum.

Ik kan (op dit moment) het vliegtuig zien. Ik ben in staat om het vliegtuig te zien.

Deze vorm kan ook in de verleden tijd worden gebruikt: $-(y)Ebil + -İyor + -Dİ$
Güçlkle kalkabiliyordu. Hij kon met moeite opstaan.

2. $-(y)Ebil + -Dİ$

Deze combinatie wordt gebruikt voor de verleden tijd (voltooid tegenwoordige tijd) van 'kunnen'.

Pantolonu alabildin mi?

Heb je de broek kunnen kopen?

Trene yetişebildiler mi?

Hebben ze de trein kunnen halen?

Tutabildi.

Hij kon het vasthouden. (Hij was in staat om het vast te houden.)/Hij heeft het kunnen vasthouden. (Het is hem gelukt om het vast te houden.)

3. $-(y)Ebil + -(y)EcEK$

Deze combinatie wordt gebruikt voor de toekomstige tijd van 'kunnen'.

Onları bulabileceğiz.

Wij zullen hen kunnen vinden. (Het zal ons lukken om hen te vinden.)

Annen gibi yemek yapabilecek mi?

Zal zij kunnen koken zoals jouw moeder?

Deze vorm kan ook in de verleden tijd worden gebruikt: $-(y)Ebil + -(y)EcEK + -Dİ$
Artık okula gidebilecekti. Hij zou eindelijk naar school kunnen gaan.

4. $-(y)Ebil + -(E/İ)r$

De combinatie van $-(y)Ebil$ met de brede tijd is de meest voorkomende combinatie.

Olabilir.

Dat kan. Het is mogelijk.

Otobüs her an gelebilir.

De bus kan ieder moment komen.

Gidebiliriz.

We kunnen gaan.

Deze combinatie kan ook gebruikt worden voor het uitdrukken van een mogelijkheid of 'mogen'.

İçeri girebilirsin.

Je kunt (mag) naar binnen komen.

Buraya oturabilirsiniz.

U kunt (mag) hier gaan zitten.

Ook bij beleefde vragen wordt de combinatie van $-(y)Ebil$ met de brede tijd dikwijls gebruikt:

Şekeri bana verebilir misiniz?

Kunt u mij de suiker geven?

İki çorba alabilir miyiz?

Mogen wij twee soep? (Lett. Kunnen wij twee soep krijgen?)

Bardağı uzatabilir misin?

Kun je het glas aangeven (aanreiken)?

Deze combinatie kan ook in de verleden tijd worden gebruikt: $-(y)Ebil + -(E/İ)r + -Dİ$
Uğrayabilirdi. Hij had langs kunnen komen. (Er bestond een mogelijkheid dat hij langskwam.)

☞ Het hele werkwoord (infinitief) in combinatie met *için* betekent 'om te'.

Türkiye'ye girebilmek için vize almalısın.

Om Turkije binnen te komen moet je een visum kopen.

Tramvaya yetişebilmek için hemen çıkmalıyız.

Om de tram te kunnen halen moeten we meteen vertrekken.

Les 19: Het wederkerend voornaamwoord *kendi*

Leesoefening

Komşumuz çok deli bir adam. Sabahları dışarı çıkar ve evin ön bahçesine oturur. Oturur oturmaz kendi kendine konuşur. Bir gün iş yerimde onu anlattım. İş arkadaşlarım bana güldü, bana inanmadılar. "Ama kendim duydum!" dedim. Bana "Sen kendin delisin!" demesinler mi?

Woordenlijst

bir tek	slechts, alleen	içinden	eruit, uit (het genoemd)
düşünce	gedachte, mening		
gülmek ⁺³	uitlachen	içlerinden	uit hen, tussen hen
hissetmek	voelen	iş yeri	bedrijf, werk(plaats), zaak
içeri almak	binnenlaten, toelaten	tok	vol, verzadigd

Wij hebben in deel I de persoonlijke voornaamwoorden (*ben, sen, o* enz.), de aanwijzende voornaamwoorden (*bu, şu, o*) en de vragende voornaamwoorden (*hangi, kaç, kim* enz.) behandeld. Er zijn echter meer soorten voornaamwoorden, zoals het wederkerend voornaamwoord.

Het wederkerend voornaamwoord *kendi* betekent 'zich, zichzelf' en staat in relatie tot het onderwerp in de zin. Om aan te geven over welke persoon het gaat, krijgt *kendi* het bezitsachtervoegsel van de persoon die het onderwerp in de zin vormt.

1e persoon enkelvoud	<i>kendim</i>	ik, ikzelf, me, mezelf, mij, mijzelf
2e persoon enkelvoud	<i>kendin</i>	jij, je, jezelf
3e persoon enkelvoud	<i>kendi, kendisi</i>	hijzelf, zijzelf, zich, zichzelf
1e persoon meervoud	<i>kendimiz</i>	wij, wijzelf, ons, onszelf
2e persoon meervoud	<i>kendiniz</i>	jullie, jezelf, u, uzelf
3e persoon meervoud	<i>kendileri</i>	zij, zijzelf, zich, zichzelf

Er zijn twee verschillende manieren waarop het wederkerend voornaamwoord kan worden gebruikt.

1. Zelfstandig gebruikt komt het wederkerend voornaamwoord in alle naamvallen voor:

<i>Arabayı kendim onardım.</i>	Ik heb de auto zelf gerepareerd. (1e naamval)
<i>Bu ev kendimizin.</i>	Dit huis is van onszelf. (2e naamval)
<i>Kendine iyi bak.</i>	Pas goed op jezelf. (3e naamval)
<i>Kendimi iyi hissetmiyorum.</i>	Ik voel me(zelf) niet goed. (4e naamval)
<i>Suçu kendinizde arayın.</i>	Zoekt u de schuld bij uzelf. (5e naamval)
<i>Kendinizden emin misiniz?</i>	Zijn jullie zeker van jezelf? (6e naamval)

Voor de 3e persoon enkelvoud van het zelfstandig gebruik van *kendi* hebben we twee opties. Tegenwoordig worden beide vormen gebruikt.

De eerste optie is *kendi* of *kendisi*, waarbij *kendisi* ook voor de beleefde (formele) vorm wordt gebruikt. Daarnaast bestaat ook *kendileri*, dat wordt gebruikt voor de extra beleefde vorm. Deze laatste vorm wordt her en der nog gebruikt, maar niet al te vaak.

Register

- aanvoegende wijs..... 212, *Zie* Les 9
achterzetsels..... *Zie* Les 6
 değın 51
 dek..... 51
 gibi..... 49, 52, 63
 için 47, 48, 123
 ile 44, 45, 106
 kadar..... 51, 79
bezitsachtervoegsel..... 24, 25, 91, 105,
 106, 118, 141, 142
combinatievormen *Zie* Overzicht
 grammatica
 $-(E/\acute{I})r + -D\acute{I}$ 97
 $-(E/\acute{I})r + -mEz$ 96
 $-(y)EcEK + -D\acute{I}$ 66
 $-(y)EmE + -(y)Ebil + -(E/\acute{I})r$ 131
 $-(y)EmE + -(y)Ebil + -(E/\acute{I})r + -D\acute{I}$ 131
 $-(y)EmE + -(y)EcEK$ 130
 $-(y)EmE + -(y)EcEK + -D\acute{I}$ 130
 $-(y)EmE + -D\acute{I}$ 130
 $-(y)EmE + -\acute{I}yor$ 130
 $-(y)EmE + -mEz$ 130
 $-(y)EmE + -mEz + -D\acute{I}$ 130
 $-\acute{I}yor + -D\acute{I}$ *Zie* Les 4
 $-mEz + -D\acute{I}$ 97
 weglaten tijdsachtervoegsel..... 30
gebiedende wijs 72
gelijkenissen *Zie* Les 15
 ayn 113
 -Daş..... 114
hulpwerkwoord
 gaan..... 54, 88, 211
 hebben..... 30, 211
 hoeven..... 129, 131
 kunnen *Zie* Les 16
 laten 212, *Zie* Les 9
 moeten *Zie* Les 9
 mogen 72, 122
 zijn 30, 211
 zouden..... 66, 97
 zullen 54, 72, 88, 211
KeTÇaP-regel 139
kettingconstructie 25
klemtoon 18, 36, 58, 71
klinkeruitval..... 22, 79
koppelwerkwoorden
 worden 218, *Zie* Les 8
 zijn 218, *Zie* Les 5
 zullen hebben/krijgen *Zie* Les 8
misschien 129
naamwoordgroep van bezit..... 26, 101,
 102, 105
naamwoordgroep van kwalificatie..... 121,
 Zie Les 3
persoonsuitgangen
 type 1 9, 54, 63, 86, 87, 93, 211
 type 2 29, 36, 66, 211, *Zie* Les 1
samengestelde zin 30
samenstelling 24
tijdsaanduiding..... 25
trappen van vergelijking *Zie* Les 13
 overtreffende trap..... *Zie* Les 13
 stellende trap..... *Zie* Les 13
 vergroten trap *Zie* Les 13
verbindingsletter
 n 26, 113, 150
 y 29, 36, 44, 66
 verbindingsklinker 119
verkleinwoorden *Zie* Les 15
voltooid tegenwoordige tijd..... 10
vraagwoordje *m\acute{I}*..... 14, 15, 18, 29, 37,
 39, 57, 60, 66, 67, 90, 94, 97, 132
wederkerend voornaamwoord . *Zie* Les 19
werkwoordstijden
 brede tijd 123, 130, 131, 212,
 Zie Les 11, 12
 combinaties van $-(y)Ebil$ 131
 onvoltooid tegenwoordige tijd..... 30
 onvoltooid tegenwoordige toekomstige
 tijd..... 67
 onvoltooid verleden tijd..... 10, 29, 30
 onvoltooid verleden toekomstige tijd 67
 tegenwoordige tijd 29
 toekomstige tijd . 66, 88, 123, *Zie* Les 7
 toekomstige tijd van *olmak*.... *Zie* Les 8
 verleden tijd 123, *Zie* Les 2, 5
 verleden tijd van *var* en *yok*..... 38
 voltooid tegenwoordige tijd.. 9, 30, 123

De auteurs, drs. E.T. (Tonyukuk) Ersoy, en drs. A.P. (Petra) van Dongen, studeerden beiden Turkse taal en cultuur aan de Universiteit Utrecht. Al een aantal jaren verzorgen zij cursussen Turks op diverse niveaus bij verschillende instanties. Voor deze cursussen hebben zij de cursusserie *Turkije-Turks, Leer- en werkboek* ontwikkeld. Deze serie is zowel geschikt voor gebruik in groepsverband als voor zelfstudie. Dit deel is het tweede deel van de serie.

ISBN 9789463451888